

Exam. Code | : 216703

Subject Code : 4447

M.A. Political Science 3rd Semester
INTERNATIONAL ORGANIZATION

Paper-XIV

Time Allowed—3 Hours] [Maximum Marks—80

SECTION-A

Note :- Attempt any **six** questions. Each question carries 4 marks.

Explain the following in brief :

- (i) Write a note on basic principles of International Organizations.
- (ii) Briefly explain the significance of the United Nations' Charter.
- (iii) What are the objectives of the United Nations ?
- (iv) Discuss the role of General Secretary of the United Nations.
- (v) Write a short note on the structure of the International Criminal Court.
- (vi) Discuss the Uniting for Peace Resolution, 1950 and its significance.
- (vii) Write on the International Court of Justice.
- (viii) What is the role of United Nations Educational, Scientific and Cultural Organization (UNESCO) ?
- (ix) Write a note on Peace-keeping forces of the UN.
- (x) What reforms are needed in the United Nations General Assembly according to you ?

SECTION-B

Note :— Attempt **one** question from each unit. Each question carries **14** marks.

UNIT—I

1. Write a note on meaning, nature and kinds of International Organizations.
2. Critically discuss the United Nations Charter highlighting its effectiveness.

UNIT—II

1. Discuss the United Nations General Assembly, highlighting its composition, functions and effectiveness with special reference to Security Council.
2. Write a detailed note on the office of the United Nations Secretary General.

UNIT—III

1. Discuss the functions of the United Nations to protect and promote rights of the refugees.
2. Write an analytical note on the role of World Health Organization (WHO) as an agency of the United Nations.

UNIT—IV

1. Write a detailed note on meaning and nature of Collective Security and evaluate role of the United Nations in this respect. Use United Nations Charter provisions to support your answer.
2. Discuss various United Nations Reforms.

(Punjabi Version)

ਭਾਗ—ੳ

ਨੋਟ : ਕੋਈ ਛੇ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 4 ਅੰਕ ਹਨ।

ਨਿਮਨਲਿਖਿਤ ਦੀ ਸੰਖਿਪਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ :

- (i) ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਗਠਨ ਦੇ ਬੁਨਿਆਦੀ ਸਿਧਾਂਤਾਂ 'ਤੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (ii) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਦੀ ਸੰਖਿਪਤ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰੋ।
- (iii) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਕੀ ਹਨ ?
- (iv) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਜਨਰਲ ਸਕੱਤਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- (v) ਇੰਟਰਨੈਸ਼ਨਲ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਕੋਰਟ ਦੇ ਢਾਂਚੇ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਸੰਖਿਪਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (vi) ਪੀਸ ਰੈਜ਼ੋਲੂਸ਼ਨ, 1950 ਦੀ ਏਕਤਾ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਸਾਰਥਕਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
- (vii) ਨਿਆਂ ਦੀ ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਅਦਾਲਤ ਬਾਰੇ ਲਿਖੋ।
- (viii) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵਿਦਿਅਕ, ਵਿਗਿਆਨਕ ਅਤੇ ਸੱਭਿਆਚਾਰਕ ਸੰਗਠਨ (ਯੂਨੈਸਕੋ) ਦੀ ਕੀ ਭੂਮਿਕਾ ਹੈ ?
- (ix) ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀ-ਰੱਖਣ ਵਾਲੀਆਂ ਤਾਕਤਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
- (x) ਤੁਹਾਡੇ ਅਨੁਸਾਰ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਆਮ ਸਭਾ ਵਿੱਚ ਕਿਹੜੇ ਸੁਧਾਰਾਂ ਦੀ ਲੋੜ ਹੈ ?

ਭਾਗ—ਅ

ਨੋਟ : ਹਰੇਕ ਯੂਨਿਟ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਕਰੋ। ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਸ਼ਨ ਦੇ 14 ਅੰਕ ਹਨ।

ਯੂਨਿਟ-I

1. ਅੰਤਰਰਾਸ਼ਟਰੀ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੇ ਅਰਥ, ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਅਤੇ ਕਿਸਮਾਂ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।
2. ਯੂਨਾਈਟਿਡ ਨੇਸ਼ਨ ਦੇ ਚਾਰਟਰ ਬਾਰੇ ਇਸ ਦੀ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਉਜਾਗਰ ਕਰਦੇ ਹੋਏ ਆਲੋਚਨਾਤਮਕ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।

ਯੂਨਿਟ-II

1. ਸੁਰੱਖਿਆ ਕੌਂਸਲ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਹਵਾਲੇ ਨਾਲ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਜਨਰਲ ਅਸੈਂਬਲੀ ਦੀ ਸੰਰਚਨਾ, ਕਾਰਜਾਂ ਅਤੇ ਪ੍ਰਭਾਵਸ਼ੀਲਤਾ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਸਕੱਤਰ ਜਨਰਲ ਦੇ ਦਫ਼ਤਰ ਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-III

1. ਸ਼ਰਨਾਰਥੀਆਂ ਦੇ ਹੱਕਾਂ ਦੀ ਰੱਖਿਆ ਅਤੇ ਪ੍ਰਚਾਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਕਾਰਜਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।
2. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਇੱਕ ਏਜੰਸੀ ਦੇ ਤੌਰ ਤੇ ਵਿਸ਼ਵ ਸਿਹਤ ਸੰਗਠਨ (ਡਬਲਿਊਐਚਓ) ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਬਾਰੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣਾਤਮਕ ਨੋਟ ਲਿਖੋ।

ਯੂਨਿਟ-IV

1. ਸਮੂਹਿਕ ਸੁਰੱਖਿਆ ਦੇ ਅਰਥ ਅਤੇ ਪ੍ਰਕਿਤੀ ਉੱਤੇ ਇੱਕ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਨੋਟ ਲਿਖੋ ਅਤੇ ਇਸ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੀ ਭੂਮਿਕਾ ਦਾ ਮੁਲਾਂਕਣ ਕਰੋ। ਆਪਣੇ ਜਵਾਬ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਲਈ ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਚਾਰਟਰ ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨਾਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰੋ।
2. ਸੰਯੁਕਤ ਰਾਸ਼ਟਰ ਦੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਸੁਧਾਰਾਂ ਬਾਰੇ ਚਰਚਾ ਕਰੋ।